

1719, 10^a 394

15

DE
EXPECTATIVIS
IN
FEUDA IMPERII,

CONSENSU
ILL. JURECONSULTORUM
ORDINIS
IN ACADEMIA LIPSIENSI

D. ~~XIX~~ ¹⁷¹⁹ APRILIS A. MDCCXIX.

H. L. Q. C.

DISPUTABUNT

P R Æ S E S

D. JO. JACOBUS MASCOV

COLL. MIN. PRINC. COLLEG.

ET

RESPONDENS

JO. JULIUS ANCKELMANN

HAMBURG.

— — — — —

LIPSIÆ,

TYPIS IMMANUELIS TITII.

57

EXPLICIT

REUDA IMPERII

III. JURISCONSULTORUM

IN ACADEMIA PARSINENSIS

D. JO. JACOBUS NASCOV

IO. JULIUS ANCKELMANN

THIRIAUS

CONSPECTUS
DISSERTATIONIS.

- I. Expectativa quid? II. quotuplex? III. quomodo differat ab investitura simultanea, & pacto confraternitatis? IV. An veteribus cognita?
- V. Exempla expectativæ in feuda Imperii. (1) Generalis. VI. 2) Specialis: in ducatum Sueviæ. VII. Expectativæ domus Saxonicæ: Henrici illustris in Thuringiam. VIII. in ducatum Juliacensem. IX. in ducatum Lauenburgicum. X. lineæ Albertinæ in principatum Anbaltinum, & partem Hennebergici. XI. in comitatum Hanoviæ. XII. Lineæ Ernestinæ in comitatum Isenburgensem. XIII. Expectativæ domus Brandenburgicæ in Pomeraniam. XIV. in ducatum Megapolitanum. XV. in feuda ducum Brunsvicensium & Lunenburgensium, nec non Holsatiæ. XVI. in comitatum Limburgi. XVII. Domus Austriacæ in ducatum Württembergensem. XVIII. Regni Succiæ in Pomeraniam ulteriorem. XIX. Domus Megapolitanæ in Landgraviatum Leuchtenbergensem.
- XX. Observationes quedam generales ad ea exempla.
- XXI. Quod Imperatoris circa expectativam concedendam Jus? olim libere conferebat. XXII. Quando hæc potestas limitata fuerit? XXIII. Consensus Electorum ex quo fundamento & quo successu requiri cæperit? XXIV. Res ea Caroli V. capitulatione accuratius definitur. XXV. Expectativæ mentio prima in capitulatione Ferdinandi II. XXVI. Consensus Electoralis in expectativam necessitas, in capitul. Ferdinandi IV. dissertis

- tis verbis exprimitur. XXVIII. Reliqui status suum quoque consensum requiri postulant. Initio frustra. XXVIII. In Capitulatione Carolina demum obtinent. XXIX. Dicta contrabuntur. XXX. Applicantur ad questionem de validitate expectativarum diverso tempore datarum. XXXI. Sufficit si consensus Electoralis postea accedat. XXXII. An consensus vasalli possidentis requiratur? XXXIII. Restrunguntur hactenus disputata ad feuda majoris momenti.*
- XXXIV. Locum non habet expectativa: 1) ubi vasallus de feudo pro lubitu disponere potest. XXXV. 2) ubi pacta confraternitatis adsunt. XXXVI. 3) Ubi alius expectativam habet XXXVII. 4) cum agnati innocentes adsunt: Et delicto vasalli feudum aperitur. XXXVIII. 5) Ubi status aliquis jure belli alterius provincias occupavit.*
- XXXIX. An expectativa ad certum aperturæ casum restricta valeat, etiam ubi ex alia causa feudum vacaverit?*
- XL. Effectus expectativæ: 1) Obligat etiam successorem Domini. XLI. 2) Tribuit jus occupandi possessionem feudi vacantis. An Et titulos Et insignia? XLII. 3) An consensus expectantis requiratur: si vasallus possidens onerare hypotheca feudum velit?*
- XLIII. Quousque extendi interpretatio expectativæ casu existente possit?*

§. I.

Expectativa, quam alii superinfeudatio-
nem appellant, Germanis dicitur *Ant-* Expectativa
wartschafft, *Ungesäll-Beschreibung*, quid?
Geding, itemque *Lehn ohne Gewehr*. Est
vero jus ad feudum obtinendum a Do-
mino sub conditione aperturæ datum.

§. II.

Generalis est, cum in genere promittitur feudum, Quotuplex?
quod primum vacaverit. Eam *Irrlehn* vocari Jure Sax.
Feud.c.IX.§.3. glossator & ZOBELIUS crediderunt: & hic
quidem mire ingeniosus est in explicanda vocabuli origi-
ne: Sed jam SCHILTERUS animadvertit *Errenlehn*, h. e.
feudum antiquius eo loco legi debere. (1) Specialis est,
quæ ad determinatum aliquod beneficium restringitur.
Ratione modi concedendi alia est quæ per nudas literas,
(2) alia quæ per actum investituræ sub conditione (3)
confertur. Idque discrimen in ipso investituræ effe-
ctu explicando usum habet. In Imperio præterea quæ-
dam expectativæ, pacto inter Principes, ab Imperatore
confirmato constitutæ sunt. Aliæ ab Imperatore, incon-
sulto vasallo possidente tributæ.

A 2

(1) Ad

(1) *Ad Jus Feud. Al. c. XII. §. VI.*

(2) HARTM. PISTOR. *P. II. q. 30. ROSENTHAL. cap. VI. concl. 6.*

(3) *l. F. 9. §. 27.*

§. III.

Quomodo
differat ab
investitura
simultanea, &
pacto con-
fraternitatis?

Differt expectativa, quæ solo promisso nititur ab investitura simultanea, quod ex ea tantum oritur jus ad rem, atque obligatio & actio personalis conditione existente. Ex facta vero investitura de futuro, oritur jus reale, & transit statim casu contingente dominium utile, ac potestas possessionem feudi apprehendendi. (1) Adeoque talis expectativa participat de natura investituræ simultaneæ. Si vero pactum de expectativa inter vasallos antecesserit, in eo recedit a pacto confraternitatis, quod hoc mutuum succedendi jus utrique parti, illud alteri tantum tribuit.

(1) *Conf. EYBEN. Sel. Jur. Feud. c. V. f. & SCHILTERUS, l. c. §. 1.*

§. IV.

An veteribus
cognita expe-
ctativa?

Antiquis moribus incognitam plane expectativam fuisse putat SCHILTERUS. (1) Non dubito tamen ex quo in usu fuerunt feuda, dominos interdum clientibus, quibus bene cuperent, quosve arctius obstringere sibi beneficiis vellent, officiorum, prædiorumve, si quæ forte brevi vacatura viderentur, spem fecisse. Certe in omnibus consuetudinum feudalium compilationibus expectativæ notitiam, usumque jam deprehendimus. De Longobardis *l. F. 9. & 27.* de aliorum Germanorum moribus, jus Feudale Alemannicum *c. XII.* & Saxonicum *c. VII.* testantur. Quo plures postea casus exstiterunt, eo accuratius, ut in omni jure solet, res definita fuit.

(1) *l. c. §. XI.*

§. V.

§. V.

Duravit ex antiquitate in ipsis Imperii feudis expectativæ jus: quod nunc unice excutere animus est: pro-
uti vel feudis Imperii cum aliis commune est, vel pro-
priis principibus suis nititur. Si non responderit dignita-
ti argumenti privata disquisitione, modestiam tamen in ea
nemo desideraverit. Ante omnia, ut casus de quibus dis-
putabitur, clariores sint, illustria quædam exempla præ-
mittemus. Neque enim omnia cedere operæ pretium vi-
sum est. Suffecitque annotasse, quæ illustrationi inser-
vire possunt, licet aliæ jam impletæ sint: aliæ in vanum
cecidissent. Generalem expectativam accepit quondam
in Comitibus Carolus Ludovicus Elector Palatinus, in feu-
dum quodcumque 2000. imperiales annuos ferens. (1)
Ejusdemque indolis est privilegium quod Palatino, &
Trevirensi Electori competere ajunt, ut feuda immédia-
ta, intra territorium eorum sita, si forte aperiantur, ad
ipsum devolvantur. Sed nullum alium eius rei auctorem,
quam BESOLDUM (2) habeo.

Exempla ex-
pectativæ in
feuda Impe-
rii:

1) Generalis.

- (1) *Vid. Series Rev. ominos. Contin. III. §. 38. conf. ITTERUS de Feud. Imp. c. X. §. 6. ubi similis expectativa Comitibus Schwartzburgicis concessa exemplum annotat.*
(2) *Thef. pract. voce Reichs-Lehn.*

§. VI.

Specialium antiquissima memoria apud Ursbergen-
sem occurrit, (1) qui Henricum III. Berchtoldo, Zarin-
genensi comiti, succedendi in ducatu Sueviæ spem, super-
stite adhuc Ottone duce fecisse, annulumque suum ad
majorem fidem faciendam tradidisse scribit. Magna-
rum hæc contentionum seges fuit, cum mortuo Ottone
Henri-

II) Specialis
in Ducatum
Sueviæ.

Henrici IV. mater, quæ filii nomine rempublicam gerebat, ducatum Ottoni comiti Reinfeldæ dedisset. Nec placari Bertholdus, nisi dato Carinthiæ ducatu potuit.

(1) p. 168.

§. VII.

Expectativæ
domus Saxo-
nicæ: Henrici
Illustris in
Thuringiam.

Serenissima Saxonica domus plura nobis memoratu dignissima exempla suppeditat. Fridericus II. Imperator an. 1242. Henrico Illustri, marchioni Misniæ, in Landgraviatum Thuringiæ expectativam dedit, (1) ut novo titulo jus sanguinis firmaret, quod in eam provinciam competere poterat.

(1) LUNIG. *Reichs-Archiv P. Sp. II. Cont. IV. Abth. 1. Abf. p. 177.*

§. VIII.

In Ducatum
Juliacensem
&c.

Eidem fundamento jus in ducatus Julix, Clivix & Montium debet. Expectativam in Juliam & Montes a Friderico III. Alberto duci, ejusque posteris, ob insignia in bello adversus Carolum Burgundum merita 1493. data, (1) confirmataque, & ad Ernestum fratrem extensa fuit a Maximiliano an. 1486. & 1495. (2) Quamvis autem mortuo ultimo duce, gener ejus Clivix dux provinciam occupasset, tandemque & investituram a Carolo V. 1522. impetrasset, nihil tamen Saxonico juri derogatum. Agnovit illud ipse dux 1526. in pactis dotalibus (3) filix Sibyllæ, cum Johanne Friderico, Electorali tum Principe, quibus illa succedendi spes in Cliviacas quoque ditiones extenditur. Quæ pacta & ordines provinciæ probarunt, & Cæsar uno cum fratre Ferdinando 1544. rata habuit. (4) Favit causæ Rudolphus II. ultimo duce mortuo, & 1610. domum Saxonicam de ducatibus investivit, quod & successores Augusti fecerunt. (5) Et Elector Brandenburgicus, una cum Palatino Neoburgico, qui uxorum nomine

ne assertas sibi terras tenebant, Saxonica domus præten-
sionem ita reverebantur, ut in pactis Juterbocensibus
(6) in possessionis communionem recipere eam parati
essent.

- (1) LUN. Reichs-Arch. P. Sp. IV. Abth. 2. Abf. p. 14. (2) *ib. p. 15.*
(3) *ib. p. 31.* (4) *ib. p. 59.* (5) *Vid. id. l. c. p. 131.* (6) *Id. l. c.*
n. 46. p. 135. seq.

§. IX.

In ducatum Lauenburgicum ducibus Saxonica ex- In ducatum
Lauenburgi-
cum.
pectativam dedit, eosque investivit Maximilianus I. in Co-
munitis Constantiensibus 1507. Quæ semper Electoribus
Saxonica reservata & ab Imperatore Leopoldo 1660. &
1687. solenniter confirmata fuit: (1) ut licet non acces-
sissent pacta de successione mutua 1671. inita, (2) solum
expectativæ jus, vindicandæ sibi possessioni sufficere po-
tuisset. Sed transegit de jure suo Serenissimus Rex Polo-
nicæ cum Domo Brunsvicensi.

- (1) LUN. Reichs-Arch. P. Sp. IV. Abth. 2. Abf. n. 70.
(2) *De quibus conf. Lauenburgischer Stamm-Fall P. II. p. 54.*

§. X.

Ferdinandus I Electori Augusto expectativam de- Linæ Alber-
tinæ: in Prin-
cipatum An-
haltinum, &
partem Hen-
nebergici.
dit in omnia feuda, quæ Principes Anhaltini ab Imperio
tenent (1) eademque in investituris expresse confirmari
solet. (2) Feuda vero illa cognoscuntur ex literis inve-
stituræ 1544. sub Carolo V. confectis. (3) Est enim &
Brandenburgicæ familiæ expectativa in partem principa-
tus, in ea scilicet feuda, quæ olim ab ecclesia Magdebur-
genfi repetere solebant Principes, & soluto illo vinculo,
per pactum 1681. cum Friderico Vilhelmo Electore, tan-
quam Duce Magdeburgico in initum, immediate ab Impe-
rio

rio tenere inceperunt. (4) Idem Elector Augustus a Maximiliano II. expectativæ jure 1573. impetravit, ut posthabitis Joh. Friderici II. liberis, non solum in Jo. Vilhelmi ditiones, verum & illorum loco in quincuncem comitatus Hennebergici succederet, (5) ex quo capite postea in partem hæreditatis re ipsa venit.

(1) LUN. Reichs-Arch. P. Sp. II. Cont. 4. Abth. 2. Abf. p. 319.

(2) MULLER. Ann. ad an. 1693. p. 629.

(3) BECMANNI Anhalt. Histor. P. IV. p. 520.

(4) Id. l. c. P. III. p. 84. 85.

(5) LUN. Reichs-Arch. P. Sp. II. Cont. IV. Abth. 2. Abf. p. 370.

§. XI.

In Comitatum Hanovix &c.

Ferdinandus II. 1625. meritissimo de se Principi, Johanni Georgio Electori, expectativam dedit in feuda Comitum Hanovix & Schwartzburgicorum, nec non in feuda Friderici Ulrici, Ducis Brunsvicensis, in quæ agnatis ex simultanea investitura, & Brandenburgico ex capite expectativæ jus quæsitum non esset.

(1) LUN. Reichs-Arch. P. Sp. II. Cont. IV. Abth. 2. Abf. p. 41. De istis Frid. Ulrici feudis conf. investitura Ferd. II. 1625. l. c. IV. Abth. 4. Abf. p. 321.

§. XII.

Lineæ Ernestinæ in Comitatum Isenburgensem.

Rudolphus II. 1596. ducibus Saxonix lineæ Altenburgensis in Comitatum Isenburg & Budingem expectativam contulit. (1) Equidem an. 1641. comites Isenburgici & landgravii Hassix transfegerunt, ut pars prædiorum Darmstadinis cederet, cum spe in reliqua succedendi. Sed duces Saxonix negarunt, ita imminui jus suum posse, neque hos titulos Darmstadinis tribuunt. (1) Quin illud potius ab Imperatore 1664. confirmatum fuit. (3)

(1) LUN. Reichs-Arch. P. Sp. II. Cont. IV. Abth. 2. Abf. p. 386.

(2) Reichs-Staat p. 602.

(3) MULL. Ann. ad h. a. p. 457.

§. XIII.

§. XIII.

Sic & Serenissima Brandenburgica domus quæ Expectative Domus Brandenburgica: in Pomeraniam.

tam late per Germaniam imperat, nonnullas provincias hoc jure accepit: aliasque ad huc sperare potest. Expectativam quidem in Pomeraniam & ducatum Megapolitanum pactis, neque sane gratuitis, acquisivit. Anno 1330. Ludovicus Bavarus inter filium Ludovicum Marchionem Brandenburgicum, & Barnimum III. Sedinensium ducem ita lites composuit, ut deficiente mascula ducum prole, Marchiones succederent. Qui casus cum an. contigisset, ulterioris Pomeraniæ duces agnatorum feuda contra Brandenburgicos armis vindicabant. Compositum bellum 1499. ea conditione, ut Pomerani ducatum retinerent, Brandenburgicorum autem expectativa in universam provinciam extendetur. (1) Exstat transactio cum Georgio & Barnimo 1529. inita, qua expectativa in universam Pomeraniam tribuitur Joachimo Electori, in cujus firmamentum simultanea investitura, homagium, tituli que & insignium usus simul conceduntur. (2) Tam manifestum jus non minus strenue adversus Suecos in consultationibus de pace Vestfalica tuitus est Fridericus Vilhelmus, nec ut partem provinciæ dimitteret, nisi accepta compensatione adigi potuit: in cujus parte expectativa in ducatum Magdeburgicum fuit.

(1) conf. GIOV. Germ. Princ. l. 2. c. 2. p. 562.

(2) LUN. Reichs-Arch. P. Sp. II. Cont. IV. Abth. 3. Abs. p. 236.

§. XIV.

Cum Ducibus Megapolitanis an. 1442. ea conditione composuit lites Elector Fridericus, ut familia Ducum deficiente ad suam domum terræ devolverentur. (1) Ra-
 In Ducatum Megapolitanum.

B

tum

tum habuit pactum eodem anno Fridericus III. Imperator (2) rogatique consensum Electores, cum denuo investitura renovanda essent: ut patet ex literis Archiepiscopi Moguntini 1487. & Electoris Saxoniae 1495. cum Johannes inuestiendus esset, (3) itemque Philippi Palatini 1500. pro Joachimo datis. (4) Extensa fuit deinde expectativa in principatum Suerinensem & Ratzeburgensem. (5) Utque major hujus juris per Germaniam notitia esset, Rex Prussiae ex pacto cum duce Suerinensi 1708. inito, titulis & insignibus Megapolitanis uti cepit, contradicente licet in Comitibus 1709. duce Strelicensi. Unde ad universam domum postea diffusi. (6)

(1) LUN. Reichs-Arch. P. Sp. IV. Abth. 3. Abs. p. 7.

(2) Id. l. c. p. u. (3) Id. l. c. p. 19. 26. 27. (4) Ib. p. 28.

(5) Conf. mutuas declarationes Ducis Megap. & El. Brandenburg. in LUNIG Reichs-Arch. P. Sp. IV. Abth. 3. Abs. p. 278. seq.

(6) Staats-Cansl. T. XIV. c. i. conf. Information vom Ursprung und Verfolg des Königl. Preuss. und Marggräffl. Brandenburg. Euentual-Successions-Rechts, an denen sämtlichen Mecklenburgischen Reichs-lehen.

§. XV.

In Feuda ducum Brunsvicensium & Luneburgensium ex beneficio Maximiliani II. (1) itemque Carolo V. auctore in ducatum Holsatiae. (2)

In Feuda ducum Brunsvicensium & Luneb. nec non Holsatiae.

(1) conf. expect. Ferd. II. Electori Saxon. data, in feuda Hanov. ap. LUN. P. Sp. II. Cont. IV. Abth. 2. Abs. n. 90. p. 41. conf. §. XI.

(2) LIMN. T. i. add. ad l. V. c. 7. §. 62.

§. XVI.

Denique an. 1693. Leopoldus Aug. ut remuneraretur praestitam Imperio adversus Gallos opem, adjecit expectativam in feuda comitum Limburgi. (1) Quorum ultimus cum an. 1713. obiisset, inter Serenissimum Regem Prussiae & haeredes Limburgicos de separatione feudum

In comitatu Limburgi.

di ab allodio coarta lis est, disputatumque inter alia, utrum jus suffragii in Comitibus Imperii & circuli, bonis allodialibus inherere, & ad sceminas devolvi possit? (2)

- (1) LUN. Reichs-Arch. P. Sp. Cont. II. Suppl. p. 988.
- (2) Vid. *Electa Juris Publ.* T. VI. p. 146.

§. XVIII.

Regno Sueciae Pace Osnabrugensi Art. X. §. 4. expectatiua in Pomeraniam ulteriorem & Principatum Caminensem concessa fuit, & simultanea investitura confirmata: ita ut quoties subditi homagium praestarent Brandenburgicis, casus illius simul admonerentur. (1)

- (1) conf. HENNINGES *Meditat. ad l. c. §. 5.*

§. XIX.

Maximilianus 1502. Friderico Duci Megapolitano, Consiliario suo, expectativam dedit in semissem Landgraviatus Leuchtenbergensis: (semissem enim arario Imperii referebat) (1) sed cum obiisset Max. Adamus Leuchtenbergensis familiae ultimus, Mecklenburgicis non advertentibus, Albertus Bavaricae Dux, qui sororem ejus in matrimonio habebat, successit, atque ab Imperatore 1647. investitus fuit, licet Mecklenburgici an. 1572. & 1621. memoriam juris sui in aula Caesarea refricuissent. (2) Cum vero iterum 1705. vacasset, in illa Domus Bavaricae calamitate, dux Suerinensis priscum jus suum urgebat. Verum rejecta ejus petitione in consilio aulico, D. Josephus Principem Lambergium 1705. Landgravium appellavit. (3)

- (1) LUN. Reichs-Arch. P. Sp. II. Cont. 6. 26f. p. 500.
- (2) Staats-Cansl. XIII. c. 12. p. 465.
- (3) *lb. l. c. p. 479. conf. El. Jur. Publ. ad an. 1709. p. 352. seq.*

Observationes quaedam generales ad ea exempla.

§. XX. *Exempla illa intuentibus facile patet, non tam certam aliquam & perpetuam expectativæ formam esse, quin in singulis fere proprii aliquid ac diversi a reliquis inlit. Modo expectativa ab Imperatoribus ultro obbene merita data est: ut Juliacenſis Saxonibus, Leuchtenbergensis Megapolitano duci: Modo ab ipsis Principibus componendarum facilius litium causa, per transactionem introducta, & ab Imperatoribus confirmata, uti Brandenburgicorum cum Pomeranis & Megapolitanis, nec non Austriacorum cum Würtembergico pacta docent. Alii deinde in jure tuendo aliis solertiores fuerunt. Hi in concessione Imperatoris acquieverunt. Illi de Electorum consensu solliciti fuerunt, etiam tum cum nondum lege expressa requireretur, ut iterum Brandenburgici documento sunt. Aut pactis superadditis non vasallum modo possidentem, sed & ordines provinciales ad agnitionem juris sui adstringunt, quæ cura Saxonum in Clivix expectativa fuit. Interdum & tituli atque insignium usum, ipsamque investituram simultaneam majoris & notitiæ & securitatis causa stipulati sunt, omni adeo occasione firmandi juris, omnibusque spei suæ adminiculis intenti. Neque ergo mirum, si non eisdem argumentis in omnibus casibus uti licet.*

Quod Imperatoris circa expectativam concedendam jus? olim libere feuda aperta conferebat.

§. XXI.

Nobilissima in hoc argumento quæstio est, de jure Imperatoris circa expectativam concedendam. Illud vero pendet a facultate ejus disponendi de feudis apertis: neque melius quæstio explicabitur, quam si diversas temporum juriumque mutationes perlustremus. Olim

Olim ne licuit quidem Imperatoribus feuda vexilli ultra annum sibi retinere, sed tenebantur ea de novo conferre: der König soll kein Jahr Lehn in seiner Gewalt haben Jahr und Tag, er soll es hinleyhen. (1) Et cum causæ feudales, inprimis ejusmodi collationes plerumque solerent in solemnibus curiis tractari, subscribere nonnulli ex paribus curiæ solebant, quorum testimonium ad probandam novam investituram necessarium erat. II. F. 32. (2) quique ideo sacramentales & fidejussores investituræ appellabantur. (3) Unde formula: *de consilio principum*, non tam necessitatem requirendi consensus procerum Imperii, quam testimonium arguit, & tandem mere curialis facta est, utpote quæ toties in diplomatibus adhibita reperitur, quibus avita tantum feuda & nulli controversiæ obnoxia conferuntur, iterumque in novorum feudorum concessionibus, aut expectativis omittitur, ut pluribus Cl. MULLERUS (4) asseruit.

(1) Schwäbisch Land-Recht L. i. c. 32. §. 3.

(2) conf. ALTESERRA *Origines feud. c. 8.*

(3) conf. du CANGE *gloss. voce juramentum.*

(4) *Reichstags-Theatr. P. i. c. 23. §. 41. p. 325. seq.*

§. XXII.

Sed dissipato Imperii dominio & cum Imperatores non jam in curia sed privatim sæpe de rebus Imperii statuerent, placuisse videtur proceribus, ut non amplius arbitrii regii esset bona Imperii in feudum dare. Quando id statutum non dixero. Sed de Wenceslao inter alia id gravissime questos Electores legimus, quod insignem regni Longobardici partem, fisco subtractam, sub ducatus Mediolanensis titulo, Galeacio in feudum dederit.

Quando hæc potestas limitata fuerit?

Tum in genere illum accusant: Er hat auch viel Städte und Lande, in Deutschen und Welschen Landen dem Reich zugehörnde, und der ein Theil verfallen sind dem H. Reich, übergeben, und der nit geachtet, noch an dem H. Reich behalten. (1) Ita jam tum consilium captum fuit instaurandi ararium ex feudis ad Imperium revolutis. Cujus memor Maximilianus I. ducatum Vürtembergicum, ubi Duces defecerint, fisco in literis primæ investituræ reservavit, (2) itemque alteram partem landgraviatus Leuchtenbergensis, cum expectativam Megapolitano daret. (3)

(1) *Vid. sentent. depof. Venceslai ap. MULLER. l. c. p. 296.*

(2) *Vid. dipl. ap. LIMN. J. P. L. V. c. 16.*

(3) *conf. §. XIX.*

§. XXIII.

Consensus
Electorum
ad concess.
feudorum
quando & ex
quo funda-
mento re-
quiri cepe-
rit?

Electores itaque prohibitori, ne Imperatores extra curiam pro suo arbitrio de feudis disponant, effecerunt tandem, ne citra consensum suum ulla alienatio valeat. Nam ex antiquo aulae Franciæ more archiofficiales intimi Regni Consilarii & præcipui rerum gerendarum auctores erant. Unde in aula Gallica duravit mos, ut IV. primarii officiales seculares, diplomatibus, conciliandæ fidei causa primo loco, & a temporibus Ludovici Grossi, etiam soli subscriberent, (1) & si quod forte officium vacaret, id expresse annotaretur. (2) Clariora jam hujus juris, sed haud dubie ex prima antiquitate servati indicia habemus in scædere, quod Electores, memores officii, pro asserenda communi ope, & consilio, fluctuante republica an. 1399. inierunt. (3) Eo inter alia, commo-

commoti prodigalitate Venceslai sanciant: Understünde auch unser Herre der Römische König oder yemand anders das H. Römische Ruche, oder einige seine Zugehörunge zu sineelen, abzubrechen, oder dem Ruche zu entleden, darwieder sollen wir samentlichen seyn. Ea lex in omnibus foederum Electoralium formulis postea repetita. Tentatum etiam Maximiliani I. tempore in Comitibus Wormatiantibus a. 1492. ut certus modus huic rei daretur. Nam in delineata a deputatis ordinatione Regimenti (4) commendatur inter alia: Sy sollen auch ratschlagen, die ihenen so Fürstenthumb, Graffschafft, Herrschafft, oder andere Güter, zum Reich gehörig, unempfangen inn hetten, oder besessen, zu bewegen, und darzu zu bringen, dieselben zu empfangen mit gewöhnlichen Pflichten: Doch, ob derselben Stück eins oder mer, Fürstenthumb oder mercklich Graffschafft, dem Reich heimgefallen waren oder würden, solt durch uns mit Willen der Chur-Fürsten darinn gehandelt werden, die bey dem Reich fürter zu behalten oder zu verleihen. Aber minder Lehen, so uns oder dem Reich heimgefallen weren, oder würden, dieselben zu verleihen, wollen wir uns hierinn vor, und außbehalten haben. Atque ita demum frequenter ad novorum feudorum aut expectativæ investituram, majoris securitatis causa consensus Electorum requiri cœpit. Interdum ab investito, quod in expectativa Brandenburgicorum in ducatum Megapolitanum factum legimus. (5) Interdum ab ipso Imperatore, uti Maximilianus in Lauenburgicæ expectativæ concessione pollicitus est. (6) Adeo jam ante Carolum V. non facultas modo alienandi prorsus bona imperii, quam ad ea usque tempora illibatam retinuisse Imperatores

tores credidit Stranchius: (7) sed disponendi etiam de feudis inter ipsos vasallos restringi ab Electoribus cœpit. Neque tamen jam tum absolutæ necessitatis consensus ille fuisse videtur, cum varia exempla non requisiti profert. (8) Si vero in Comitibus Imperii solenni pompa in curia Imperiali peracta investitura, quid mirum omnium Imperii ordinum mentionem fieri?

(1) *conf. MABILLON. de re diplom. l. 2. c. 12. p. 121.*

(2) *Idem l. c. conf. etiam auct. des anciens enseignes & estendarts de France pag. 23. 24.*

(3) *ap. MULL. l. c. §. 6.*

(4) *ap. Dn. DATT. de pace publ. l. 3. c. 12. §. 124. p. 618.*

(5) *conf. §. 14.*

(6) *conf. §. 9.*

(7) *de oppignorat. imper. th. 20. sequ.*

(8) *qua annotavit Dn. MULLERUS l. c. p. 325.*

§. XXIV.

Res ea Caroli V. demum capitulatione accuratius definitur.

Cum Carolus V. electus esset, & juri scripto asuescere cœpisset Germania, Electores jura Imperii nunc quoque in certam formam redacturi, inter alia etiam quid juris in feuda aperta Imperatori competere debeat, in capitulatione definiunt. Articulo IX. ne quid rerum, ad Imperium pertinentium alienet, nisi consensu Electorum, & §. 23. sub eadem conditione, ne collectas urbium aut alios Imperii redditus distrahatur, ac tum demum naturali ordine, §. 24. ne feuda aperta denuo aliis conferat, paciscuntur. Wenn auch Lehen dem Reich, und uns, bey Zeiten unserer Regierung eröffnet, und lediglich heimfallen, werden, so etwas merckliches ertragen, als Fürstenthumb, Graffschafften, Herrschafften, Stätt und dergleichen, die sollen und wollen wir ferner niemand verleihen, sondern zu Unterhaltung des Reichs, unser und anderer nachkommen der

der König und Kaiser, behalten, einziehen und incorporiren, bis so lange dasselbe Reich wieder zu Wesen und Aufnahme kommet; ubi ex contextu apparet, non simpliciter prohiberi feudorum apertorum novas concessiones, ut multi interpretati sunt: (1) sed tantum ne inconsultis Electoribus fiant. Et quoniam ante forte in expectativis, aut investituris, non tam stricte eadem observata fuissent, ne id cui fraudi sit tranquillitatis publicæ causa constitutum. Doch uns von wegen unserer Erb-Land, und sonst männiglich an seinen Rechten und Freyheiten unschädlich.

(1) CONRING. ad LAMPAD. P. III. C. V. §. 26. quem plures sequuntur.

§. XXV.

Quanquam eodem capitulationis Carolinæ sensu expectativa quoque contineri videatur. Electores tamen demum in capitulatione Ferdinandi II. mentionem ejus disertis verbis fecerunt. art. 28. Auch niemand einige expectanz oder Anwartsung darauff geben.

Expectativæ mentio primum in capitulatione Ferdinandi II.

§. XXVI.

Verum de interpretatione legis diu inter Imperatores atque Electores non satis convenit. Illi enim non tam absolute se prohiberi, aut restringi ad arbitrium electorum crediderunt, quin postulante necessitate Imperii, aut ubi remuneranda essent merita in rempublicam, liberiores sibi potestatem competere crederent. (1) Sed electores postea in comitiis suis Ratisbonensibus 1630. denuo, ne quid prorsus se inconsultis de feudo aperto statueretur, institerunt. (2) Ut ergo omni istiusmodi

Consensus electoralis necessitas in expectativam capitul. Ferdinandi IV. disertis verbis exprimitur.

C

dubi-

dubitationi materiem in posterum præscinderent, & jura sua accuratius declararent, capitulationi Ferdinandi IV. formulam de consensu electorali in expectativa quoque adhibendo, disertis verbis inseruerunt.

(1) *conf. erudite hæc deducentem Dn. MULLERUM l. c. §. 42. 43. p. 326. seq.*

(2) *conf. acta comital. ap. LUNDORP. P. IV. & ap. LIMN. in mantiff. ad capitul. Ferd. II.*

§. XXVII.

Reliqui status
suum quoque
consensum
requiri possu-
lant. Initio
frustra.

Hactenus jure suo tranquille usi electores. Sed sensim reliqui ordines suam quoque auctoritatem in his negotiis requirendam voluere, vehementerque institerunt in consultationibus de pace Vestfalica, ut temperaretur prævalens electorum potentia, (1) ipsique in partem condendæ legis regiæ admitterentur. Hanc vero juris imperatorii partem, ut temperari voluerint, prodidere in monitis ad capitulationem, (2) cujus articulum 30. ita formari voluerunt: Daß die heimgefallene Reichs Lehn, so etwas merkliches ertragen, ohne Vorwissen der Churfürsten und Stände niemand verlieden, oder expectanz darauff gegeben werden möge. Sed electores nihil in Leopoldina & Josephina ea de re immutandum rati, protestantibus principibus, contraria protestatione præscutum jus suum tuiti sunt.

(1) *conf. hist. pacis Vestphal. l. 3. §. 35.*

(2) *Vid. monita in app. capitul. harmonice p. 197.*

§. XXVIII.

In capitulatione Caroli-
na demum
obtinent.

Interea in comitiis multa de capitulationis perpetuæ forma disputata. De pluribus etiam, & inter alia de modo disponendi de feudis apertis convenerat. Quo-
rum

rum cum rationem haberent Electores, in adornanda post obitum D. Josephi nova capitulatione, Carolus VI. Augustus, qui nunc feliciter imperat, articulo XI. primus pollicitus est: Wenn auch ins künfftig Lehn dem Reich durch Todes-Fälle, oder Verwürfung, eröffnet, und lediglich heimfallen werden, so etwas merckliches ertragen, als Churfürstenthümer, Fürstenthümer, Graffschafft, Herrschafften, Städte und dergleichen, die sollen und wollen wir, die Churfürstenthümer ohne des Churfürstlichen Collegii, die Fürstenthümer, Graff- und Herrschafften, Städte und dergleichen aber, ohne der Churfürstlichen, Fürstlichen, auch (wenn es nehmlich eine Reichs-Stadt betreffen thut) Städtischen collegiorum Vorwissen und consens, ferner niemand leihen, auch niemand einige expectanz oder Anwartung darauf geben, sondern zu Unterhaltung des Reichs, Unser, und Unserer nachkommenden König, und Käyser behalten, einziehen und incorporiren, doch Uns von wegen Unserer Erblande, und sonst männiglich an seinen Rechten, und Freyheiten, auch denen von Unseren Vorfahren am Reich, denen Ständen propter bene merita ertheilten, und denen Reichs-constitutionibus gemäßen Anwartungen, auf künfftige sich erledigende Reichs-Lehn, an ihrer Krafft, und Bündligkeit unschädlich.

§. XXIX.

Per hos gradus itum est ad præsentem rei conditionem. Primum Imperatores in solenni curia prævia ^{Dicta contra-} cum paribus deliberatione de feudis apertis iterum concedendis statuere. Tum Electorum consensus in specie requiri cœpit, idque iis jus, capitulatione Caroli V. ^{huntur.}

firmatum, atque ab eo tempore integrum manfit, neque cum reliquis ordinibus, quanquam id a tempore pacis Veffalicæ postulantibus, nifi in ultima demum capitulatione communicatum fuit.

§. XXX.

Applicantur ad quaftionem de validitate expectativarum diverfo tempore datarum.

Hodierno itaque jure ad concedendam expectativam non fufficit amplius folius Collegii Electoralis confenfus: nifi electoratum respiciat. Verum antea data eo jure cenfentur, quod tum temporis in ufu fuit, titulumque legitimum cafu existente tribuunt. Neque nunc de novo reliquorum Imperii ordinum fuffragia conquirenda funt.

§. XXXI.

Sufficit fi confenfus electorum poftea accedat.

Quod fi autem ante mota certamina Imperator folius expectativam dedit, fub conditione tamen obtinendi confenfus Electoralis, non ftatim ideo pro vitiofa haberi debet, ut vifum Ill. Auctori meditationum ad Capit. Jofephinam. Sed quamprimum conditio impletur, vigorem plenum fuam atque effectum confequitur, ac fi ftatim ab initio confenfiffent. Hac enim eft omnis promiffi conditionati vis, ut in fufpenfo fit, conditione nondum impleta: aft ubi illa exftiterit, plenum jus tribuat. Sed fufius has quaftiones eruditior manus brevi forte difcutiet.

§. XXXII.

An confenfus vafalli poffidentis requiratur?

Jam utrum vafalli quoque poffidentis confenfus requiratur, videamus. Antiqui diffenserunt auctores. Negat Jus F. Sax. c. X. §. I. *Quidam dicunt, quod non licet quenquam infeudare de futuro abfque petitione poffefforis: quod*

quod non est. Eandem sententiam Mediolanenses & Cremonenses Jcti tenuerunt, l. F. 27. Contra jus Alemannicum omnino requirit: itemque ex Italis Cremonenses d. l. F. 27. quos Eguin. Baro, Guil. Fornerius, alique sequuntur: (1) qui tale pactum contra bonos mores esse statuunt, nisi possidens vasallus consentiat. Inducti auctoritate Juris Romani, quo invalida sunt pacta de successione viventis, nisi accedat consensus ejus, l. f. C. de pactis. Verum & hanc Juris Romani dispositionem nunquam penitus in Germania recepram fuisse probat Schilterus: (2) neque ejus rationes in rem feudalem quadrant. Itaque discessum a rigore juris Alemannici, qui antiquis temporibus, bellorum ac diffidationum plenis, utilis esse poterat, ne talis expectativa ad mortem possessoris vel vi, vel insidiis captandam incenderet. Quamquam autem jure contradicere Imperatori expectativam concessuro vasallus possidens regulariter nequeat, utpote qui ultra familiae suae durationem de feudis ad dominum tum revolvendis disponere non potest, prudentiae tamen est, omni alia ratione id consilium avertere, quo libera ipsi pactis, occasione ferente, sibi prospiciendi potestas maneat.

(1) loca vid. ap. SCHILT. comm. ad J. F. Alem. c. 19. §. 6.

(2) Exercit. ad Pand. VIII. §. 35. seq.

§. XXXIII.

Sed quae disputata haecenus sunt, ea omnia tantum ad feuda majoris momenti pertinent. Ad id discrimen Refringuntur haecenus disputata ad feuda majoris momenti.

§. XXIII. annotavi, idemque sibi volunt capitulationis momento.
 verba: Wenn auch Lehn \lll so etwas merkliches entzogen.

gen. Feuda enim immediata minoris dignitatis, aut emolumentum, a solo Imperatore pro arbitrio conferri, & sic quoque per expectativam destinari bene meritis possunt. Multa autem sunt ejus generis prædia, redditusve aut jura, quorum indicem copiosissimum nobis dedit Ill. Ludvigius in Comm. ad A. Bullam.

§. XXXIV.

Locum non habet expectativa 1) ubi vassallus de feudo pro lubitu disponere potest.

Locum non habet expectativa, nisi in feuda, quæ familia possidentium extincta ad imperium devolvuntur. Itaque frustra petitur in territoria, de quibus ultimus possessor pro arbitrio disponere potest, nisi in casum, si ille citra talem dispositionem obierit. Id privilegium Austriæ Duces a primo institutore Friderico Imperatore 1166. acceperunt. *Dux Austriæ donandi & deputandi terras suas, cuicumque voluerit, habere debet potestatem liberam, si (quod absit) sine heredibus liberis decederet: nec in hoc per Imperium debet aliquo modo impediri.* Confirmavit ea jura Fridericus II. Veronæ 1245. & in domo Habsburgica renovavit Carolus V. (1)

(1) Vid. LIMNÆUS J. P. I. V. c. 2. n. 30. 31. 32.

§. XXXV.

2) Ubi pacta confraternitatis adsunt.

Eadem est ratio, ubi familia illustres, futuri providæ, mutuam sibi successionem pacto confraternitatis stipulatæ sunt, idque ab Imperatore atque collegio electorali, & ex novissimæ capitulationis sensu reliquis etiam, si feudorum qualitas postulaverit, Imperii ordinibus confirmatum est. Tum enim non in allodia modo, sed & feuda succedunt. Neque ea ad imperium recidunt, nisi

nisi extinctis omnibus foederatis. Illustrissimum exemplum praebet pactum, quod inter Serenissimas gentes, Saxoniam, Brandenburgicam & Hassiacam intercedit. Primi id sancierunt 1373. Fridericus, Balthasar & Vilhelmus, Landgravii Thuringiae, cum principibus Hassiacis, atque alteri de alterorum terris ab Imperatore Carolo IV. investiti fuerunt. (1) Saepius id postea renovatum. (2) Et cum domus etiam Brandenburgica in foederis partem aliquoties venisset (3) anno tandem 1614. Naumburgi veluti de novo conditae triplicis foederis tabulae. (4) Quae postea in ipsis capitulationibus Imperatorum approbatae sunt. (5)

- (1) LUNIG *Reichs-Arch. P. Spec. IV. 26th. 2. 268. p. 3.*
 (2) *conf. CARPLOVII disp. de pacto confraternitatis Saxonico-Hassiacae, & SCHILT. Inst. Jur. Publ. T. I. l. III. tit. 1. §. 9.*
 (3) *Conf. tabulas foederis Naumburg. an. 1555. renovati, ap. LUNIG. l. c. p. 84.*
 (4) *ap. LUNIG. l. c.*
 (5) *Conf. capit. car. art. 1.*

§. XXXVI.

Neque tanquam apertum consideratur feudum, in quod legitime quaesitam expectativam aliquis habet. ^{3) Ubi alius expectativam jam habet.} Quodsi vero Dominus novam expectativam alteri dederit, utrum prior an posterior praefendus sit, quaeritur? Naturali aequitate ob sanctimoniam promissorum prioris jus potius videtur. Sed feudali consuetudine paulo aliter obtinuit, in eo scilicet casu, ubi alter generalem expectativam accepit, alter ad certum aliquod feudum determinatum. Tum enim ubi id vacaverit, posterior praefertur. Dominus tamen priori tenetur ad inter-

interesse, J. F. Al. c. 12. Sax. c. 7. & casum ita decifum habet Carpzovius. (1) Qua in re veteres jurium feudaliū arbitri cum jure Romano conveniunt, *in quo generi per speciem derogatur, & illud potissimum habetur, quod ad speciem directum est, l. 80. d. R. I.* Idem in beneficio ecclesiastico probat Bonifacius VIII. c. 14. de præb. 6. (2) Id autem prima tantum vice obtinet. Ubi enim semel spes sua expectantera frustrata est, jam non prodest amplius domino expectativam specialem alteri concessisse, sed quodcunque feudum vacaverit, ipso jure prioris est. (3) Verum hodie non facile casus extiterit, in imperii feudo majori, cum tanta in luce Ordinum jura versentur.

(1) l. 2. 45. def. 4.

(2) conf. SCHILT. ad J. F. Al. c. XII.

(3) Vid. J. F. Al. l. c.

§. XXXVII.

4) cum agnati innocentes adfunt: & delicto vasalli feudum aperitur.

Neque amplius aperitur Imperio feudum per feloniam vasalli, sed ad agnatos, si innocui fuerint, devolvitur. Ita priorum temporum severitatem correxerit Capitulatio Aug. Caroli VI. Art. XX. Gestalten auch im H. Römischen Reich bey verwürckten Gütern des Nechters deselben Verbrechen denen Agnaten, und allen andern, so Anwartsung und Recht daran haben, und sich des Verbrechens in der That nicht theilhaftig gemacht, an ihrem Jure succedendi in feudum und Stamm-Gütern nicht präjudiciren soll ꝛ. (1)

(1) Conf. que annotavit, ac in appendice actorum exhibuit Ill. edit. der gegenwärtigen Verfassung der Kayserslichen Regierung in Deutschland.

§. XXXVIII.

§. XXXVIII.

Quod si inter Imperii status invalido legum præ-
 fidio, bellum cooriatur & alter alterius provincias armis
 occupaverit, non statim illa Imperio aperta censentur.
 Sed ubi ad pacis consilia ventum est, suas quælibet pars
 rationes curat. (1) Aliter vero se res habet, si vasallus
 hostis Imperii declaratus fuerit, ac publicis auspiciis re-
 giones ipsius subigantur, nec immunes criminis agna-
 ti adsint. Cum Carolum XI. Suecorum Regem, bello
 Gallico se immiscentem, Bremenſi ac Pomeraniæ ducatu
 fœderati expulſissent: erant in aula Cæsarea, qui utrum-
 que feudum commissum esse, & ad Cæsarem devolvi ex-
 istimarent. (2) Nec ipsi Brandenburgici tam alieni ab
 ea sententia fuerunt, (3) ut quidem prima fronte ex
 alio Pufendorfii loco apparet. (4) Sed interveniens
 pax Neomagenſis ulteriorem hujus rei disceptationem
 præſcudit.

5) Ubi status
 aliquis jure
 belli alterius
 provincias
 occupavit.

- (1) Conf. HENNINGES *ad capit. Joseph. art. 29. not. 1.*
 (2) PUFEND. *Res. Frid. Vilb. l. XIX. §. 14.*
 (3) *Id. l. XV. §. 8.* (4) *l. citato ad not. 2.*

§. XXXIX.

Quod si expectativa sub apertura conditione sim-
 pliciter data fuerit, nihil quidem refert, utrum extincta
 familia, an alia quacunque ratione feudum recidat. Du-
 bitari autem potest, utrum valeat, si sub speciali condi-
 tione data fuerit, ac feudum alia ratione vacet: Uti cum
 dominus ad casum mortis respexit, & vasallus feudo ob
 feloniam privatur. Videtur tum expectativam habentis
 jus integrum manere, sed possessio non nisi conditione
 D existen-

An expectati-
 va ad certum
 apertura ca-
 sum restricta
 valeat, etiam
 ubi ex alia
 causa feudum
 vacaverit?

existente sequi. Dominus interea vacuo feudo fruetur, quamdiu prior possessor superstes est.

§. XL.

Effectus expectativæ:
I) obligat etiam successorem domini.

Neque Imperatorem modo, qui dedit, expectativa ad feudum apertum concedendum obligat, sed etiam successorem. Non opus est immorari hic expendendis auctororum opinionibus, qui allegati ab ITTERO (1) pro negativa sunt. Nam etiam Principes electitii, ut antecessorum acta legitima rata habeant a civitate obligantur. (2) Poterat hoc dubium in Germania moveri, cum libera adhuc regum in feuda & domania potestas esset. Tum poterant sequi consilium Tiberii, qui superiorum beneficia non aliter rata habuit, quam si & ipse dedisset. Ast postquam reipublicæ nomine electorum, & nunc etiam pro re nata, cæterorum ordinum consensus adhibendus est, & in capitulationibus jura omnia rite quæsitæ confirmantur, nulla alia necessitas ad petendam expectativæ renovationem ordines adigit, quam ut illorum notitia firmiter conservetur.

(1) *De Feud. Imp. c. X. §. 3.*

(2) *De quo conf. GROTIUS de J. B. & P. l. II. c. XIV. §. 10. seq.*

§. XLI.

II) Tribuit jus occupandi possessionem feudi vacantis. An & titulos insignia?

Ea porro est expectativæ vis, ut jam non liceat domino aliter de feudo aut parte ejus disponere. Inde cum Ferdinandus II. proscriptis ducibus Megapolitanis ducatum Friedlando dedisset, graviter protestati sunt Brandenburgici; & cum Suecis deinde quædam ejus ditiones concessæ essent, pro quibus pace Vestfalica satisfactum ducibus,

bus, expectativa Brandenburgicorum ad eas quoque partes extensa est. Ubi vero feudum vacaverit, statim expectans possessionem occupare potest si investitus fuerit. Idque insuper disertis verbis concedi interdum in literis expectativæ solet, prouti in expectativa domus Saxonica ad principatum Anhaltinum legimus. Quod si investitura nulla accesserit, jure communi quidem occupare statim feudum non licet. Verum cum status Imperii non semper legibus & interdictis tuto fidant, ubi armuli paratos habent exercitus, consultum est una, & petere feudum ab Imperatore, & de possessione sibi, ejusque defensione prospicere. Eo consilio, defuncto ultimo duce Lauenburgensi, usus fuit Elector Saxonica. (1) Et jam in antecessum saepe titulis atque insignibus utuntur expectativam habentes. Sed ex pacto hoc plerumque fieri solet. Ita Rex Prussiae 1708. inito cum duce Suerinensi pacto, titulos & insignia Megapolitana adhibuit, et si protestante 1709. duce Strelizensi.

(1) Vid. Beschreibung der Chur-S. Possess-Ergreifung im Herzogthum Sachsen-Lauenburg in Lev. von Ambers Lauenb. Stamm-Fall p. 75.

§. XLII.

Equidem si vassallus feudum imminuere, aut hypotheca onerare velit, eorum qui jus succedendi sive agnatione five simultanea investitura habent, aut dominus ad quem feudum devolvitur, consentire debet. Sed nudam expectativam habentis consensus non requiritur, cum nondum jus in re habeat. Dominus tamen in detrimentum ejus non facile debet consentire, aut ubi consenserit ex gravi causa, alio modo ipsi satisfacere, imprimis si titulo oneroso

III) An consensus expectantis requiratur, si vassallus possidens onerare hypotheca feudum velit?

quæ-

quæ sita est expectativa. Aliter seres habet, ubi investitura simultanea expectativæ accessit: aut ipse vasallus possidens de ea cum expectante pepigit: qualia exempla plura notavimus. Atque ex iis principiis speciales casus, qui existere in Germania possunt, decidendi sunt.

§. XLIII.

Quousque extendi interpretatio expectativæ casu existente possit?

Expectativam habenti cedit conditione existente quicquid feudi ab Imperio pender: & quicquid ex allodio in confortationem ejus impensum est: una cum omni melioratione & surrogatione. Et cum sæpe terræ in patrimonio sint, aut ab aliis in feudum teneantur, regalia vero in feudum ab Imperio accipiuntur, illa quidem ad hæredes aut Dominos suos directos, hæc vero cum superioritate territoriali ad expectantem recident. Ceterum difficilis esse solet feudi ab allodio separatio, & peculiaria fere pacta requirit.

Leipzig, Diss., 1719

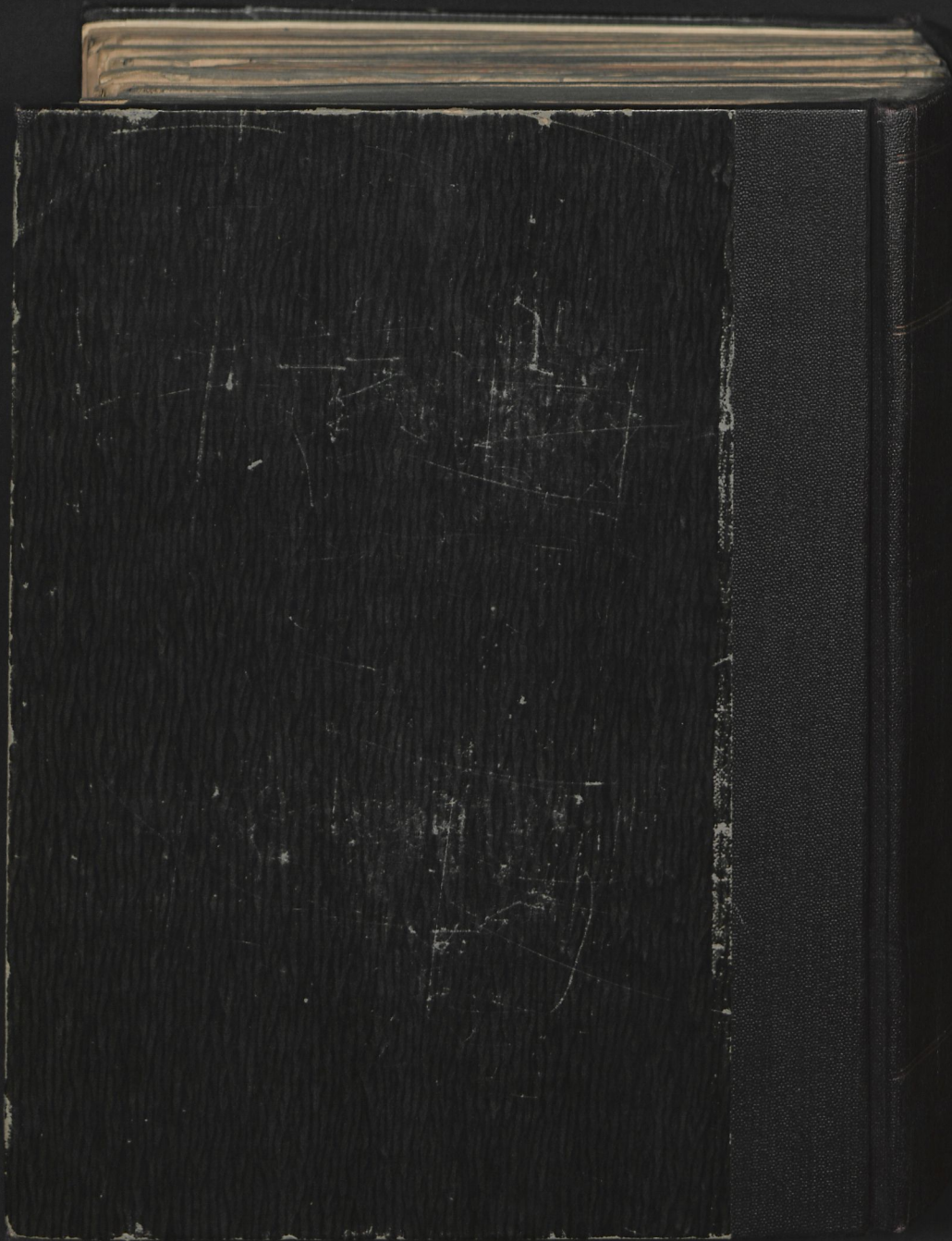

f

5b.

Vol 12

1719, 10^a 394

DE
EXPECTATIVIS
IN
FEUDA IMPERII,

CONSENSU
ILL. JURECONSULTORUM
ORDINIS
IN ACADEMIA LIPSIENSI

D. XIX^{Ma} APRILIS A. MDCCXIX.

H. L. Q. C.

DISPUTABUNT

PRÆSES

D. JO. JACOBUS MASCOV

COLL. MIN. PRINC. COLLEG.

ET

RESPONDENS

JO. JULIUS ANCKELMANN

HAMBURG.

—S—

LIPSIÆ,
TYPIS IMMANUELIS TITII.

57